

Doma in po svetu

— PREGLED NAJVAŽNEJŠIH DOGODKOV —

George Shultz se bo srečal v Londonu s kraljem Huseinom — Mirovna pobuda še ni rodila uspeha — Novi izgredi v Zah. bregu

AMMAN, Jor. — Danes se bo državni sekretar George P. Shultz srečal v Londonu z jordanijskim kraljem Huseinom. Husein je v Londonu, ker je moral k svojemu zobodravniku. Državnika bosta obravnavala novo ameriško mirovno pobudo za rešitev krize na Srednjem vzhodu. Shultz je že obiskal tudi Izrael in Egipt. V Izraelu so ga poslušali in mu dali priznanje za prizadevanje, vendar to je tudi bilo vse.

Palestinci, ki živijo na od Izraela zasedenem Zah. bregu in v pasu Gaza, nadaljujejo z dnevnimi izgredi, v katerih izrecno izzivajo izraelske vojake. Včeraj so Izraelci ubili 18-letnega Palestinca, 30-letni Palestinec, ustreljen v glavi pretekli teden, je podlegel ranam. Od začetka izgredov decembra lani je bilo ubitih najmanj 76 Palestincev, še vedno ni bil smrtno ranjen noben Izraelec. Izraelski vojaki nadaljujejo s krutim pretepanjem palestinskih demonstrantov, kar povzroča globok razkol tako v izraelski vladi kot javnem mnenju. Nekateri visoki vojaški častniki skušajo kontrolirati ravnanje vojakov, a brez posebnega uspeha. Ker trpi ugled Izraela zaradi filmanja tega pretepanja mladih Palestincev, skušajo vojaške oblasti omejevati pravice tujih novinarjev, da o vsem tem poročajo. V veljavi je vojaška cenzura, ki postaja iz dneva v dan strožja in dejansko sledi razvoju, ki so ga v Južni Afriki doživeli tuji novinarji.

Muslimanski skrajneži v Azerbaidžanu sedaj napadajo Armence — Gre za največjo krizo za Gorbačova od prihoda na oblasti

MOSKVA, ZSSR — Sovjetska agencija Tass poroča, da so izbruhnili izgredi v azerbaidžanskem mestu Sumgait. »Huligani«, kot poroča Tass, so v ozadju teh izgredov, dobro obveščeni viri pa vedo povedati, da gre za muslimanske skrajneže, ki napadajo pripadnike armenske narodnosti. Pretekli teden so bile po Armeniji velike demonstracije, demonstranti pa so zahtevali priključitev Armeniji kraj Nagorno-Karabakh, ki je v Azerbaidžanu, prebivalci pa so v veliki večini Armenci.

Politični analitiki menijo, da gre za najhujšo krizo za Mihaila Gorbačova in njegovo politiko glasnosti in perestrojke vse od njegovega prihoda na oblasti. Že prej so bile nacionalistične demonstracije v muslimanski republiki Kazahstan, ko je bil pripadnik ruske narodnosti imenovan za prvega sekretarja republike, sledili so protesti tkim. Krimskih Tatarov, v vseh treh baltskih republikah so bile v zadnjem letu demonstracije nacionalističnega značaja, sedaj pa v Armeniji in Azerbaidžanu.

Današnji Wall Street Journal trdi, da je Gorbačov v precejšnji politični nevarnosti, kajti njegovi nasprotniki lahko citirajo izbruh nacionalizma v oddaljenih republikah kot neposredna posledica politike glasnosti. Znano je, da človek številka 2 v sovjetskem vodstvu, 67-letni Jegor Ligačov, itak ni dosti naklonjen politiki glasnosti, prav tako govori previdno kritično član politbiroja Viktor Čebrikov, ki vodi policijo.

Pisca članka v Journalu Frederick Kempe in John Walcott poudarjata, da je Gorbačov prvi sovjetski voditelj od Vladimirja Lenina, ki nikoli ni služil v delu ZSSR, kjer niso v večini Rusi. Zaradi tega, menita, Gorbačov ni imel posebnega čuta za razpolože-

nje narodnostih skupin v državi.

Reagan odpotuje danes v Bruselj na sestanek voditeljev NATO držav — Največ skrbi glede bodoče vloge Zahodne Nemčije

BRUSELJ, Bel. — Danes odpotuje predsednik Reagan na sestanek na vrhu voditeljev NATO držav. Sestanek se bo pričel jutri in je na sporedu več važnih vprašanj. Evropske NATO članice so v skrbeh glede bodoče ameriške politike do zahodne Evrope sploh in NATO pakta posebej. Proračunske težave v ZDA skupno z novim ozračjem popuščanja napetosti med velesilama utegne prisiliti bodočo ameriško administracijo, da umakne iz evropskega prostora vsaj nekaj od 326.000 ameriških vojakov, trenutno nastanjenih v raznih evropskih NATO državah. Včeraj je Reagan izjavil, da ZDA ne bodo pod nobenim pogojem žrtvovale interesov svojih prijateljev in zaveznikov v želji, da bi dosegle sporazum z ZSSR. To bo Reagan izrecno ponovil in poudaril med svojimi srečanji z zahodnoevropskimi državniki.

ZDA in tudi nekatere evropske NATO članice pa so zaskrbljeni glede stališča Zahodne Nemčije. Nemška vlada namreč želi pogajanja med NATO in državami Varšavskega pakta o odstranitvi več kategorij jedrskega orožja iz evropskega prostora in še posebej iz obeh Nemčij in sosednjih držav. Nemška vlada meni namreč, da bi v slučaju uporabe takega orožja največ trpela prav Nemčija. Vendar bi odstranitev takega taktičnega jedrskega orožja brez soglasja med Zahodom in Vzhodom o konvencionalnem orožju dala Sovjetski zvezi veliko vojaško premoč v Evropi. Zato bodo NATO države skušale doseči soglasje o enotnejšem stališču tako glede obrambne politike kot glede bodočih pogajanj z ZSSR.

Gen. Noriega še na krmilu v Panami — Odstavljeni predsednik Delvalle se skriva v ilegali — Opozicija postaja močnejša

PANAMA CITY, Pan. — Gen. Manuel Antonio Noriega je še vedno na oblasti v Panami, vendar opozicijski krogi nadaljujejo s svojimi prizadevanji. Zaenkrat še ni prišlo do obsežnejših izgredov. Odstavljeni predsednik Eric Arturo Delvalle se skriva in trdi, da je bila njegova odstranitev nezakonita. Delvalle je bil zahteval od Noriega, naj Noriega poda ostavko kot poveljnik panamske vojske. Noriega se je uprl in zahteval od panamskega parlamenta, naj Delvalleja odstrani, kar je parlament tudi storil. Parlament je nato imenoval za začasnega panamskega predsednika Manuela Solisa Palmo, ki je splošno smatran kot Noriegovo lutka.

Noriega sedaj kritizira ZDA zaradi vmešavanja v panamske notranje zadeve. Dvoma ni, da želijo ZDA Noriegov odhod, vendar je tudi dejstvo, da ima Noriega veliko domačih nasprotnikov, ki želijo vrnitev Paname k demokratični politični ureditvi. Opozivci panamskih razmer menijo, da so Noriegovi dnevi dejansko šteti, ker bodo ZDA uporabljale razne pritiske gospodarskega značaja, ti bodo pa učinkovitejši kot so bili dosedanji politični pritiski.

Predsednik Reagan je odločno zanikal, da bi ZDA skušale vojaško intervenirati v Panamo, rekel pa je, da bodo ameriške enote, nastanjene v bližini panamskega prekopa, varnost tega prekopa varovale. Nihče pa ne pričakuje, da bo Noriega kaj ukrenil zoper prekop. Včeraj je opozicija sklicala generalni štrajk kot protest zoper Noriego. Štrajk je le delno uspel.

Iz Clevelanda in okolice

Seja—

Društvo sv. Marije Magdalene št. 162 KSKJ ima seja jutri, v sredo, ob 1.30 pop. v društveni sobi pri Sv. Vidu. Članstvo vabljenno.

Rojstni dan—

Ga. Josephine Zernič, 19402 Mohawk Ave., praznuje danes svoj 92. rojstni dan. Na AD je zvesto naročena že več kot 60 let. Vse najboljše ji želita Lojzka Feguš in Emil, pridružujemo se tudi vsi pri AD.

Prvorojenka—

Družini Toneta in Vide Hauptman se je rodila v petek, 26. feb. zvečer hčerka prvorojenka Lauren Marie, ki je tehtala 8 funtov in 4 unce ter 21 inčev velika. g. in ga. Milko in Dragica Pust sta s tem postala prvič stara starša, g. in ga. Ivan in Pavla Hauptman pa že tretjič. Vsem skupaj prav iskrene čestitke!

Sv. maša—

Prihodnjo nedeljo bo pri Sv. Vidu sv. maša ob 10.30 uri za pok. družini Karla in Mimi Mauser (roj. Habjan).

Novi grobovi

Emil Krizman

V ponedeljek, 29. feb., je na svojem domu v Harpersfieldu, O., po dolgi bolezni umrl 70 let stari Emil Krizman, rojen v Clevelandu, mož Lillian, roj. Sauer, oče Emily Menderola, Joan Harrold, Doris Addison, Jo Van Kannel, Kathy Vendola, Phyllis Pituch in Tommyja, 23-krat stari oče, 8-krat prastari oče, brat Fredericka, Jean ter že pok. Albine Novak, Matthewa in Dorothy, lastoval in vodil Krizman Meats Inc. več kot 40 let, do svoje upokojitve l. 1979, veteran 2. svetovne vojne, član ADZ št. 12, SNPJ št. 158, Slovenske pristave in Harpersfield Rurats. Pogreb bo iz Želetovega zavoda na 6502 St. Clair Ave. v četrtek, 3. marca, v cerkev sv. Vida dop. ob 9.15 in od tam na Kalvarijo. Na mrtvaškem odru bo jutri, v sredo, pop. od 3. do 5. in zv. od 7. do 9. Družina priporoča darove v pokojnikov spomin Slovenskemu domu za ostarele, Home Health Services of Ashtabula County ali Alzheimer's Assoc., Inc.

Marinka Petrič

Umrla je 66 let stara Marinka Petrič, sestra Stefanie Krištof in Jankota (Arg.), svakinja Franka Krištofa, teta Verene, Elizabete, Zige in Grege (vsi v Arg.). Pogreb bo iz Zak zavoda, 6016 St. Clair Ave., v petek, 4. marca, v cerkev sv. Vida dop. ob 10. in od tam na pokopališče Vernih duš. Na mrtvaškem odru bo v četrtek, 3. marca, od 5. do 9. zvečer.

(dalje na str. 8)

DNIJ zajtrk to nedeljo—

To nedeljo prireja DNIJ pri Sv. Vidu letni zajtrk. Serviranje bo v avditoriju od 8. zj. do 1. pop. Vstopnice (\$3.50 za odrasle in \$1.75 za otroke) boste dobili pri vhodu. Pridite!

Izreden sestanek—

Ta četrtek zvečer ob 7h ima Klub graduantov svetovidske šole sestanek v društveni sobi avditorija. Vabljeni!

Skupno sv. obhajilo—

Oltarno društvo sv. Vida bo imelo skupno sv. obhajilo to nedeljo pri 8. sv. maši. Ob 1.30 pop. bo sestanek v društveni sobi. Članice vabljene!

Oltarno društvo Marije Vnebovzete tudi ima to nedeljo pri 8. sv. maši skupno sv. obhajilo. Ob 1.30 bodo molitve z blagoslovom, nato pa sestanek v stari cerkveni dvorani

Lepo praznovanje—

Preteklo soboto zvečer se je zbralo v Baragovem domu okrog 75 rojakov in rojakinj, da bi primerno počastili zaslužnega družbenega delavca Jožeta Melaherja ob njegovi 75-letnici. Bil je lep družabni večer. V petkovi AD bomo objavili več slik iz tega lepega večera, za katerega ima največ zasluge g. Frank Šega.

Lep obisk—

Preteklo nedeljo je bilo v SDD na Recher Ave. kosilo v korist Slovenskega doma za ostarele na Neff Rd., ki ga vsako leto prirejajo organizacije pri Mariji Vnebovzeti na Holmes Ave. Tudi letos je bil obisk zelo velik, kosilo zelo dobro, postrežba hitra in izvrstno organizirana. Svoj delež k veselemu razpoloženju so prispevali tudi številni polka in harmonikarski ansambli.

Prvovrsten koncert—

Sinoči sta v dvorani Pavillion pri Cleveland Institute of Music nastopila s celovečernim koncertom slovenski violinist Miha Pogačnik in pianistka Deidre Irons. Kot na prvem nastopu lani sta bila zopet odlična, Pogačnik je pa preprosto in prepričljivo govoril o svojem Idriartu projektu. Navzoči so bili tisti, ki smo jih vajeni videti na takih prireditvah, odsotni prav tako taki, ki jih običajno ni videti.

LILJA vabi—

Dramatsko društvo Lilija bo podala igro »Prisega ob polnoči« v nedeljo, 20. marca, ob 3.30 popoldne in sicer v Slovenskem domu na Holmes Ave.

VREME

Spremenljivo oblačno danes z najvišjo temperaturo okoli 35° F. Pretežno oblačno in vetrovno jutri, z najvišjo temperaturo okoli 47° F.

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave. - 431-0628 - Cleveland, OH 44103

AMERIŠKA DOMOVINA (USPS 012400)

James V. Debevec - Publisher, English editor
Dr. Rudolph M. Susel - Slovenian Editor

Ameriška Domovina Permanent Scroll of Distinguished Persons:
Rt. Rev. Msgr. Louis B. Baznik, Mike and Irma Telich, Frank J. Lausche
American Home Slovenian of the Year 1987: Paul Košir

NAROČNINA:

Združene države:

\$36 na leto; \$21 za 6 mesecev; \$18 za 3 mesece

Kanada:

\$45 na leto; \$30 za 6 mesecev; \$20 za 3 mesece

Dežele izven ZDA in Kanade:

\$48 na leto; za petkovo izdajo \$28

Petkova AD (letna): ZDA: \$21; Kanada: \$25;

Dežele izven ZDA in Kanade: \$28

SUBSCRIPTION RATES

United States:

\$36.00 - year; \$21.00 - 6 mos.; \$18.00 - 3 mos.

Canada:

\$45.00 - year; \$30.00 - 6 mos.; \$20.00 - 3 mos.

Foreign:

\$48.00 per year; \$28 per year Fridays only

Fridays: U.S.: - \$21.00 - year; Canada: \$25.00 - year

Second Class Postage Paid at Cleveland, Ohio

POSTMASTER: Send address change to American Home
6117 St. Clair Ave., Cleveland, OH 44103

Published Tuesday & Friday except 1st 2 weeks in July & the week after Christmas

No. 17 Tuesday, March 1, 1988

Razmišljanje o bodočnosti naroda

Ko razmišljam o bodočnosti težko preizkušenega slovenskega naroda, ki mu v sedanjem poteku razvoja grozi težka in nevarna prihodnost, če ne dobesedni propad in uničenje, rad vzamem v roke zbornik zelo tehtnih razprav pod naslovom Pogled na slovensko bodočnost, ki ga je l. 1985 izdalo v mimiografirani obliki vodstvo visokošolskega tečaja v Buenos Airesu, Argentina. Nekaj tega materiala sem porabil že pred mnogimi meseci, danes pa se spet vračam k temu viru idej, načrtov in predlogov slovenskih emigrantskih izobražencev. Saj se nevarnost za bodočnost naroda pod tekočimi razmerami od leta do leta večja, naskok na slovensko etniško identiteto s famoznimi vzgojnimi »jedri« je še vedno odprta grožnja od strani federalne osrednje vlade, pritok delavcev z juga ne ustavi, gospodarsko izmozgavanje Slovenije se nadaljuje in celo stopnjuje, in planirana sprememba federalne ustave ima namen republikam vzeti dosedanjo ustavno zajamčeno avtonomijo ter gospodarsko in politično neodvisnost.

Izgledi so torej — črni. Narodu v domovini, kot njegovim delom za mejami na Koroškem in Primorskem ter po svetu razkropljenim njegovim enotam je treba v teh temnih dneh pokazati sliko idealnega načrta za njegovo bodočnost, ki je ostvarljiv, če se stiskani narod kot homogena skupnost odloči stopiti v bojno vrsto za njega uresničenje in je pripravljen v ta namen ne le dosledno delati, marveč tudi žrtvovati.

Izgleda, da je osamosvojitve Slovencev v lastni državi najboljša, če ne edina uspešna pot v boljšo bodočnost. Pisec tega razmišljanja je svoj pogled na ta problem jasno izrazil v Pismu v Argentino in ga bo ob koncu tega sestavka še enkrat posnel. Prej pa bi rad pokazal, kako na vprašanje slovenske bodočnosti gledajo trije aktivni emigrantski politični delavci v vodilnih pozicijah, kot so svoje stališče izpovedali v zgoraj omenjenem zborniku Visokošolskega tečaja v Buenos Airesu. Seveda bo mogoče na tem mestu navesti le izvlečke iz obširnejših razprav, ki so jih ti voditelji napisali, vendar bo njihov koncept bodoče slovenske narodne ureditve dovolj jasno nakazan.

Rudolf Hirschegger, glavni tajnik slovenske krščanske demokracije, se pravi: Slovenske ljudske stranke, živi v Mendozi, Argentina in v svoji funkciji zelo aktivno deluje na političnem torišču. Takole razkriva svoje načrte svojemu prijatelju sorojaku: »Dotakniva se še slovenske državne samostojnosti. Toliko je bilo že pisanega in govornega o samostojni slovenski državi. Čestokrat pretirano, tudi zanesenjaško in ob vsem ni manjkalo celo blatenja in obrekovanja naših narodnih voditeljev in političnih predstavnikov... Slovenska ljudska stranka ima v svojem programu v prvem členu povedano: Slovenski narod ima po naravnem pravu pravico do svoje države, da sam ureja svoje življenje, da vstopa v državne zveze ter sodeluje v družini svobodnih narodov. SLS stremi in dela, da bi slovenski narod uveljavil to svojo pravico in se ves združil v slovenski državi.

Podpora mesečniku »Ave Marija«

LEMONT, Ill. - Na pustni torek 16. februarja zvečer so priredili v avditoriju Sv. Vida v Clevelandu »koline« v korist verskega mesečnika »Ave Maria«. Pri tem so sodelovali prijatelji, naročniki in dobrotniki »Ave Maria« in podvzetij, ki jih podpiramo v Lemontu. Lemont je priznana versko in kulturno središče ameriških Slovencev. Tega se zavedamo in se trudimo, da bo Lemont v resnici oboje in da bo združeval vse Slovence dobre volje. To boste lahko spoznali, ko boste sledili letošnjim programom.

»Koline« so domač slovenski običaj, ki je nastal iz tradicij družinskih povezanosti z bližnjo sosesčino. Domače koline niso združevale samo družino: pritegnile so tudi vaško okolico in utrjevale povezanost med sosedi. Bile so razne vrste kolin. Na prvem mestu so bile gospodarskega značaja, ker so oskrbele potrebne stvari za družinsko kuhinjo in za delavce, ki so pomagali pri obdelovanju polja in pri košnji. Bile so pa tudi »koline«, s katerimi je družina praznovala domačnost in lepoto trdnega družinskega življenja in prijateljske povezanosti s sosesčino.

Tega se dobro spominjam iz mladosti. Doma smo bili prerevni, da bi imeli koline, a vsako leto smo jih obhajali v prijateljstvu z dobrimi ljudmi v okolici. In v povračilo uslužnosti, ki jih je moj oče skazoval kot železniški uslužbenec tistim, ki so razpošiljali vino in les iz postaje v Metliki, smo dobivali »koline«. Vse to je bilo del naših tradicij.

Za »koline«, ki so jih v večjem obsegu priredili naši prijatelji v Clevelandu, je potrebno tudi vodstvo. V vodstvu jih je bilo več po starih domačih navadah, a eden je moral združevati sodelavce. In to je bil **Vinko Rozman**, ki se trudi in vedno rad pomaga pri vseh dobrih zadevah, ki ohranjajo povezanost med Slovenci. Župnik g. **Jože Božnar** ni bil viden pri pripravi »kolin«, a brez njegovega razumevanja se ne bi mogle izvršiti. Ni pa mogoče naštetih vseh, ki so sodelovali, da so bili lahko deležni pustnega večera z dobrimi kolinami mnogi, ki se radi srečajo ob takih praznovanjih. Vsem smo pa v Lemontu hvaležni.

Dobiček »kolin« so poslali v

podporo listu »Ave Maria«. Hvaležnost izražamo s frančiškanskim »Bog plačaj!« Dobiček je znašal \$1330.00. S »kolinami« pa so tudi dali spodbudo za podporo dobremu slovenskemu tisku, po katerem posebn osamljeni Slovenci v ZDA in v Kanadi dobivajo primerno in zdravo duhovno ter versko hrano.

Ob denarni pomoči \$1330 smo hvaležni ne le za denarno podporo, marveč tudi za vso pomoč, ki jo prejemo od naših naročnikov in dobrotnikov. Brez njih ne bi mogli izvrševati svojega apostolata med ameriški Slovenci. Pri svojem delu ne poznamo razločevanja, saj bolj in bolj prihajajo v Lemont Slovenci dobre volje, ki so spoznali, da so tu dobrodošli. Razumemo potrebe sedanjega časa.

Trudimo se, da bi vsem, ki želijo ostati zvesti slovenskemu narodu in našim lepim starodavnim navadam, povedali in dali čutiti, da mnoge sodobne težave in nerazumevanja izhajajo od gibanj, s katerimi so moderni »preroki« pretrgali s preteklostjo. Mi se pa v vseh

Drobtinice, sladke in žaltave...

CLEVELAND, O. - Kdor zna pa zna.

Komunisti znajo — so znali včeraj, znajo danes in bodo znali jutri. Je njihova taktika poštena ali nepoštena, to je poglavje zase.

Komunizmu veren je s puško v rokah naš Janez iz Dolenjske po gozdovih partijo ščitil, da ona edina v se g a vedna našemu narodu že nad štirideset let terorsko kroji pravice.

Začasno so popustili. Ne verjamem pa, da bi se partija v Sloveniji vladanju odrekla in ne verjamem, da je kje učinkovita moč, ki bi mogla razdreti to partijsko gnezdo.

Janez iz Dolenjske je ostal zvest komunist — recimo po novem: socialist —, ki spoštljivo hrani partizanski krst, ki mu je podaril ime Janez Ivec-Jovič. Jaz mu te časti ne zavdam. Po njegovem pisanju izgleda, da je po srcu le dober — vsi Janezi smo dobri —, ga le malo boli »sramotni zakon«, kpo katerem bodo v Jugoslaviji za šest mesecev izplačevali po pet dni pokojnine pozneje, tako, da bodo upokojenci v teh šestih mesecih dobili samo za pet mesecev pokojnine. Ja-

Po tem členu so mnogi iskali dlako v jajcu a vendar je SLS stala vedno na načelu samostojne slovenske države in enako stališče je zavzemal dr. Korošec ko je sklepal Ženevski pakt, ki je predvideval suverenost Srbov, Hrvatov in Slovencev ... Znani so nam nagibi za zvezo jugoslovanskih narodov. Vse postopanje velesrbskih mogotcev med obema vojnoma, s kraljem na čelu, ni upoštevalo slovenskih teženj, niti hrvaških, in zato med temi narodi ni bilo sožitja. Jugoslavija je kapitulirala...

Prepričan sem, da si z vsem srcem pristaš zamisli, da dosežemo zastavljeni cilj — samostojne slovenske države. Prepričan sem, da se s to zamislijo strinja več ko 99% Slovencev. Dokončne uresničitve te zamisli pa tudi ni pričakovati od danes do jutri. Čakati bo treba spremembe v domovini in potrebna bo neizmerna previdnost politikov in neštetih premislekov, računajoč z vsemi, ne le domovini, pač pa

(dalje na str. 4)

sedanjih potrebah, stiskah, zmedah in vprašanjih oziram nazaj v preteklost po stari slovenski navadi.

Nikoli se več ne bo moglo izvršiti večje in pomembnejše, kar se je izvršilo v preteklosti. Pri tem mislimo na tisti trenutek v preteklosti, ko je BESEDA POSTALA ČLOVEK, ko je Bog postal eden izmed nas, da je dovršil združen s svojim božanstvom v človeški naravi v človeškem rodu za vse ljudi in za vsakega posameznika. To je tista središčna skrivnost, ki tudi nas v Lemontu navdihuje k delu, ki je primerno in izhaja iz vernosti naših slovenskih tradicij. Tako delo je potrebna dandanes bolj kot kdajkoli v preteklosti.

To potrjuje vsebina vsake številke »Ave Maria«. Tako čutijo in mislijo vsi, ki so priredili in podprli »koline« pri Sv. Vidu v Clevelandu. Bog jim povrni s svojim blagoslovom in Marijinem varstvom!

P. Fortunat OFM

Letna naročnina za »Ave Maria« je \$5, v tujini pa \$6. Naslov je: Ave Maria, 1400 Main Street, P.O. Box 608, Lemont, Illinois 60439-0608.

nez Ivec-Jovič piše 5. novembra 1987 v Dolenjskem listu takole:

Ne morem si kaj, da se ne bi še sam oglasil. Mar smo se mi borili za takšne svinjarije kol jih hočejo sedaj sprejeti po hitrem postopku? Borili smo se za socializem, vendar ne za takega, kot ga imamo danes. Kaj bi rekli tisti, ki so dali življenje za ta naš socializem, če bi videli, kam smo danes pravzaprav prišli? Pokojnine že sedaj marsikje niso visoke pa so bili ljudje temu še nekako zadovoljni. Pustite jim pokojnine in izplačujte kot doslej! Ni nam žal, da smo se borili. Ponosni smo na vse kar smo si priborili. Ni prav, da zaradi slabega gospodarstva nam hočejo vzeti še to, za kar smo se borili. Mladina nam očita, da smo jim zapustili dolgove. Mi borci, ne!

Namesto da se lotijo reševanja na račun borcev in hočejo vzeti tam, kjer že tako in tako ni veliko, naj se raje spomnijo na vse tiste posameznike, ki so se »znašli« in ropali družbo za težke milijarde ter naložili premoženje v tuje banke. Dobro bi pa bilo tudi, da bi se vodilni spomnili na partizanski zakon, ki je veljal med vojno in po katerem so bili ljudje najstrožje kaznovani za vsako najmanjšo krajo. Če bi bilo tudi danes tako, bi nam lahko čez nekaj let tekla med mleko.

Ivec-Joviču sem jaz njegov pripovedovanje tukaj v AD nekoliko skrajšal — mi bo gotovo oprostil —, skrajšal zato, da bom še jaz mogel nekaj povedati.

Partizanski zakon — hudobni kazen za krajo.

(dalje na str. 3)

**Ha-Hec-Hi-
Ho-Humor!**

**Skuhal
ali pogrel**

MECAN

POŠTEN RAČUN

V neki protestantovski cerkvi na Danskem so dobili pri popraviljanju cerkve med raznimi papirji tudi tale Račun:

10 zapovedi popravil ter tablo z žametom prevlekel	25.00
Poncija Pilata osvežil in njegovo čepico z novo kožuhovino obšil	9.00
Služkinjo višjega duhovnika trikrat prepleskal	35.00
Nebo povečal in nekaj zvezd dodal	35.00
Peklenski ogenj popravil in hudiču grši obraz naredil	30.00
Trideset Judeževih srebrnikov posrebril	20.00
Konec sveta podaljšal, ker je bil prekratek	30.00
Rdeče morje od mušje nesnage očistil	25.00
Zadnjo večerjo izboljšal in olepšal	15.00
Sv. Janezu popravil obleko in napravil novo čevlje	40.00
Adama prevlekel, kači pa jezik podaljšal in ošpičil	45.00
Smrt in hudiča nanovo prepleskal; prvi podaljšal koso, drugemu pa rep	60.00
Kralju Davidu nove strune na harfo napravil	31.00
Skupaj:	400.00

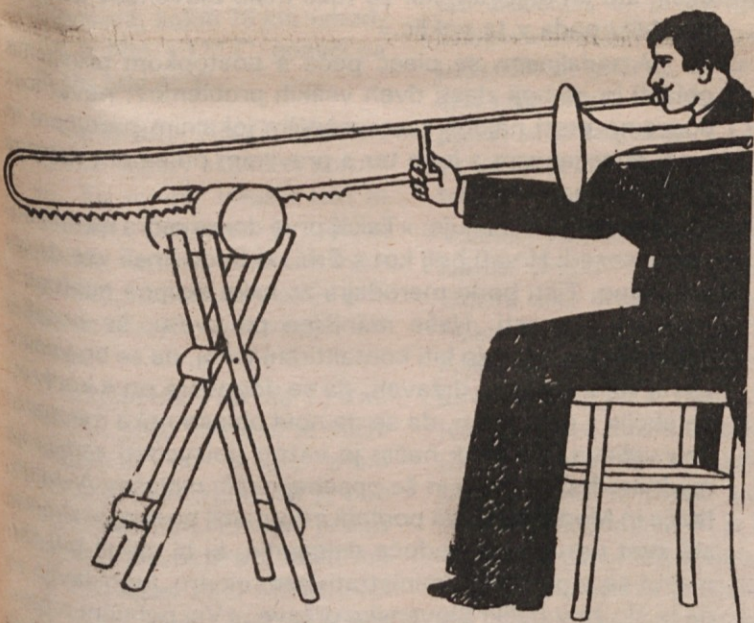
Oče je razlagal hčerki, da so, ko je bil on mlad, dekleta zardevala.

»Kaj pa si jim rekel?« je bila radovedna hčerka.

Gimnazijec pride domov in reče očetu: »Danes si zaslužil kolo, oče, čestitam ti.«

»Ne razumem,« pravi oče začudeno.

»No, obljubil si mi kolo, če bom izdelal razred. Zdaj ti ga ni treba kupiti.«

PRAKTIČNOST

»Očka, rad bi se poročil,« se oglasi štiriletni Tonček.

»Tako? S kom pa?«

»Z babico.«

»Ti se vendar ne moreš poročiti z mojo mamo!«

»Zakaj pa ne, saj si se tudi ti z mojo?«

»Draga, s čim pa si napolnila tega purana?« vpraša mož svojo mlado ženo, s katero se je pred kratkim poročil in sumljivo ogleduje tisto, kar ima na krožniku.»

»Kako napolnila? Saj ni bil prazen.«

»Si vzel zdravilo na prazen želodec?«

»Sem. Eno žličko.«

»Zakaj eno žličko? Na škatli vendar piše, da moraš vzeti dve.«

»Ce vzameš dve žlički, potem druga ni več na prazen želodec.«

Obupan oče vpraša učitelja, če res ni nobene možnosti, da bi sin izdelal razred. Učitelj odgovori:

»Na žalost ne. S tem, kolikor zna vaš sin, bi lahko trije učenci ponavljali razred.«

Odprto pismo predsedniku SZDL Slovenije

**OB PROSLAVI 40-LETNICE SLOVENSKE
DEMOKRATSKE ZVEZE V GORICI**

(Prejeli smo s prošnjo za objavo.)

Spoštovani gospod Jože Smole!

Moram reči, da me je vaša navzočnost na proslavi štiridesetletnice Slovenske skupnosti, ki je naslednica Slovenske demokratske zveze v Gorici, zares prijetno presenetila. Že sama vaša prisotnost je bila zgovorna gesta o smeri sedanjih političnih dogajanj v matični Sloveniji. Zlasti pa me je prijetno presenetil vaš prepričani in politično ter diplomatsko zanesljivi nastop. Prav zamislil sem se ob tem, kako ugodno se odvijajo dogodki v Sloveniji. Vaš nastop, gospod Smole, je bil ne le diplomatski, marveč tudi dovolj poljuden, da je bil s tem še bolj privlačen in to tem bolj, ker ste nastopili in udeležence proslave tudi pozdravili v imenu Socialistične zveze Slovenije.

Navsezadnje je tudi šlo za zares pomembno obletnico, saj smo proslavljali 40. obletnico Slovenske demokratske zveze, ki je vendarle bila prva slovenska demokratična stranka med Slovenci na Primorskem v Italiji. Obenem je bila to antikomunistična stranka (antikomunistična do komunizma Stalinovega kova, ki je tedaj vladal v matični Sloveniji, seveda).

Prav zato sta vaša navzočnost, gospod Smole, kakor tudi pozdravni govor na proslavi imela toliko večjo težo. Po pozdravnih besedah ste se dotaknili tudi slabega gospodarskega stanja v Sloveniji oziroma v Jugoslaviji, kar da negativno vpliva (in gotovo to drži) tudi na gospodarsko stanje primorskih Slovencev v zamejstvu. Potem pa ste udeležence proslave hitro poskušali potolažiti, da se bo gospodarska situacija v matični domovini kmalu izboljšala.

Povabili ste slovenske rojake v zamejstvu k enotnosti in enotnemu nastopanju v prihodnosti ter vsem udeležencem proslave še voščili za Božič in Novo leto 1988.

Kakor rečeno, gospod Smole, je bila to izredno simpatična gesta, ki jo je socialistična republika Slovenija izkazala z vašim obiskom. Morda bi ob tej potezi dobre volje, z vaše strani, predvsem dobronamerno dodal še tole željo: Ko je uradna Slovenija s tem razveseljivim korakom priznala obstoj Slovenske demokratske zveze, prek njene naslednice Slovenske skupnosti, bi bilo za moralno verodostojnost sedanjih slovenske politike zelo pomembno, ko bi rehabilitirala tudi nekdanjega urednika »Demokracije«, glasila Slovenske demokratske zveze, Slavka Uršiča, ki ga je OZNA ugrabila in umorila nekje pri Mariboru. Ta pripomba, gospod Smole, ni malenkostna,

marveč bi rehabilitacija, o kateri vam pripovedujem, pomenila piko na i vaši udeležbi na proslavi. Toliko o tem.

**Pogoji za rešitev
iz gospodarskih težav**

Ker pa sem sam gospodarstvenik, bi vam želel napisati par pripomb k vašemu optimizmu glede izboljšanja gospodarskih razmer v Sloveniji, oziroma v Jugoslaviji. Nasprotno od vas, sam nisem optimist, čeprav bi odkrito želel, da bi se uresničile vaše in ne moje »pesimistične« napovedi. V kolikor gospodarstvo zares želite dvigniti iz krize, bi želel navesti nekaj nujnih pogojev, ki morajo biti pred tem izpolnjeni: govorim vam, kot rečeno, iz izkušnje gospodarstvenika, ki se na stroko spozna. V razmerah, kakršne so v Sloveniji danes, se gospodar-

DROBTINICE...

(Nadaljevanje s str. 2)

Po mojem mišljenju krade, kdor se skrivaj priplazi v hišo ali, če ti posrečeno izmakne iz žepa denarnico, pa tisti, ki ti izmakne tvoj zaparkani avto. Kdor pa ti nasilno ali z zvijačo nekaj odvzame je pa tak večjega kalibra, ki ga nazivamo ropar.

V moji vasi je bila gostilna. Gostilničar tiho protikomunističnega mišljenja, zakar so domači terenci dobro vedeli.

Neko popoldne se pripelje na kolesih do deset partizanov. V gostilni so bili lepo sprejeti in za tiste čase bogato pogoščeni. Ko so se več kot do sitega najedli in napili, pomoli komandant partizanov gostilničarju partizanski tisočak v veri, da bo račun poravnal in, da bo nazaj še dobil precejšnjo vsoto italijanskih lir. Partizan je bil brihten, gostilničar pa tudi ni bil neumen. Hitro se je znašel in rekel: »Fantje, nobenega računa ni za vas. Vi ste naša vojska in z veseljem sem vas postregel zastoj s tem, kar sem še imel.«

Naj kdo reče, da je to bila kraja. Pošteno so hoteli plačati, če pa gostilničar ni maral denarja, ga mu vsiliti tudi niso mogli.

Vesele so se fantje pojoč odpeljali v senco zelenega gozda.

Še kratko farno sporočilo.

V postu smo in bomo slovenske duše prali v naši cerkvi Marije Vnebovzete 18., 19. in 20. marca. Ta slovenski misijon bo vodil č.g. Janez Kopač, ki bo za to priliko prišel k nam iz Toronta. Povabljeni ste vsi, tudi oni iz drugih fara.

Angleški misijon pa bo kar od 5. do 11. marca. Bolj točen čas bo verjetno objavljen v drobnih novicah v angleškem delu in seveda v cerkvenem bulletinu.

Bo dosti za danes, pa še za drugič naj kaj ostane!

stvo ne more izboljšati, marveč lahko samo še nazaduje. In kaj je potrebno najprej ukreniti, da bi se vaš optimizem, gospod Smole, uresničil?

1. V Jugoslaviji je potreben prehod iz federacije v konfederativno ureditev!

2. SZDL mora postati samostojna stranka s svojim lastnim programom in popolnoma enakopravna Zvezi komunistov. Zato je seveda nujno, da bi vodstvo Socialistične zveze ne bilo istočasno včlanjeno v Zvezo komunistov. Vse to toliko bolj, ker je SZDL naslednica OF, v katero so bili včlanjeni tudi nekomunisti in katera ima dovolj zaslužno domovinsko pravico, da bi jo komunistična stranka morala priznati za enakopravnega partnerja. To bi bil tudi prvi korak na poti v parlamentarni sistem, ki postaja realna želja večine Slovencev. To utemeljujem tudi z resno zahtevo mnogih društev in posameznikov, ki želijo ustanoviti socialdemokratsko stranko Slovenije.

Gospod predsednik, zagotavljam vam, da bi tak korak ves Zahod pozdravil in bi bil zaradi tega pripravljen na pravo gospodarsko sodelovanje s Slovenijo, oziroma Jugoslavijo. Da je vključitev v Evropsko gospodarsko skupnost, ob takem razvoju dogodkov, samo še vprašanje časa, je samo ob sebi razumljivo.

3. Odpraviti »samoupravni« sistem, ki je teoretično sicer sijajna zamisel, v praksi pa velika samoutvara! Največja nedorečenost samoupravljanja je v tem, da dejansko ni nihče nikomur odgovoren. Zasebnik je odgovoren samo sebi, za svojo osebno lastnino in le relativno neki imaginarni »družbi«. Posameznik v samoupravnem sistemu — pripadnik tega sistema, bi vendarle moral imeti večjo odgovornost do neke čisto konkretne družbe!

4. Pospešiti bi bilo treba toliko opevano »drobno gospodarstvo« in ga zares tudi materialno podpreti. Potem pa mu lahko rečete preprosto: zasebno gospodarstvo. Torej bi bilo treba vso obrt, vsa manjša podjetja izročiti v roke zasebnikov.

Večja podjetja je nujno potrebno preurediti v delniške družbe! Delavci naj dejansko postanejo lastniki podjetja; prek delnic! Seveda so kot delavci mišljeni tudi visoko usposobljeni strokovni delavci. Uspeh takega podjetja je, tako nas učijo izkušnje, stoodstotno zagotovljen.

Spoštovani gospod Smole, če boste to uresničili, je bil vaš optimizem glede gospodarskega stanja v matični domovini upravičen. Šele potem bodo moje pesimistične napovedi postale brezpredmetne. In veselilo bi me, da bi postale!

J. P.

(dalje na str. 5)

Dramatsko društvo LILJA

poda igro

»Prisega ob polnoči«

V nedeljo, 20. marca, ob 3.30 popoldne
v Slovenskem domu na Holmes Ave.

DARUJTE V TOLSTOJEV OBRAMBNI SKLAD

Maja leta 1945 so se angleškimi vojaškimi oblastem predali deset tisoči Kozakov, Belorusov, Slovencev, Hrvatov, Srbov in Črnogorcev, kot vojni ujetniki in politični begunci, z veliko množico žena in otrok. Koncem meseca in v začetku junija je bila večina izročena Stalinu in Titu, z brutalno silo in hinavsko izdajo.

Do nedavnega se je že zdelo, da bo ta žalostna epizoda utonila v somraku zgodovine v večno pozabo. Toda dramatični dogodki najnovejšega časa so nepričakovano prinesli novo priložnost, da se izve resnica o njej.

Spomladi l. 1987, po izidu Nikolaja Tolstoj »Minister in pokoli«, je angleški podjetnik Nigel Watts v zasebni založbi izdal posebno brošuro z naslovom »Vojni zločini in uprava Winchester koledža«. V njej je na kratko opisal vlogo in odgovornost upravnika tega uglednega vzgojnega zavoda Lorda Aldingtona med angleškimi vojaškimi operacijami v Avstriji 1945. leta, ki so deset tisočim Kozakom in Jugoslovancem prinesle mučenje in strahotno smrt. Lord Aldington, bivši general Toby Low, je to operacijo izvedel. Predaja teh nesrečnikov je bila izvršena v nasprotju z izrecnimi navodili zavezniškega glavnega stana.

Na gotova določena vprašanja, Lord Aldington Nigelu Wattsu do danes še ni odgovoril. Pač pa je pred angleškim sodiščem vložil tožbo proti Wattsu in Tolstoj. Watts se je dobesedno držal zgodovinskih ugotovitev, ki jih je napisal Tolstoj v svojih knjigah in publikacijah: Jaltske žrtve, Stalinova tajna vojna, Celovška zarota ter Minister in pokoli.

Tako bo končno naša slovenska Vetrinjska tragedija prvič obravnavana pred sodiščem na javni razpravi. Tolstoj in Watts sta dobila veliko število prič, od angleških vojakov, ki so z ogorčenjem sodelovali pri tej operaciji, do ljudi, ki so pokole preživeli.

Za kritje velikih stroškov te sodne obravnave je bil ustanovljen poseben obrambni sklad, v katerem so Angleži, Rusi, Slovenci, Hrvati, Srbi in Ukrajinci.

Svoje prispevke lahko pošljete odbornikom borčevskih organizacij Tabora ali Vestnika — Stanetu Plešku ali Otmarju Mauserju v Torontu, Kanada, ali pa direktno na moj naslov: Ivan Palčič, 224 Charlotte St., Hamilton, Ontario, Canada, L8K 4V6. V ZDA pa Milanu Zajcu, 15613 Holmes Ave., Cleveland, OH 44110.

Ko je Tolstoj pred leti zbiral v ZDA in Kanadi podatke o

Vetrinjski tragediji med Slovenci, sem bil njegov osebni spremljevalec in sva se dobro spoznala. Na njegovo osebno prošnjo sem sprejel zastopstvo Slovencev v zgoraj omenjenem odboru, ki zbira denar za kritje sodnih stroškov. Zavedajmo se važnosti tega procesa! Tolstojeva zmaga je naša zmaga. Nam samim nikoli ne bi uspelo spraviti Vetrinjske tragedije na svetovno pozornico, zato je nujno, da sodelujemo vsi Slovenci brez razlike, da se »Celovška zarota« razčisti in najdejo krivci.

Upam in prepričan sem, da bodo vsi Slovenci in še prav posebej tisti, ki so preživeli leto 1945, pomagali in sodelovali pri tej nabirki, da se bo končno z našo pomočjo razčistila usoda tisočev nedolžno pomorjenih, katerim dolgujemo najmanj, kar jim moremo dati: Čast in spomin.

Celotna nabiralna akcija se vrši pod pokroviteljstvom posebnega mednarodnega odbora — Patrons of the Appeal —, katerega člani so:

Major P.H. Barre — poveljnik begunskega taborišča v Vetrinju

The Rt. Hon. Sir Bernard Braine, D.L., M.P — predsednik odbora jaltskih žrtev

Sir Nicolas Cheetham, K.C.M.G.

Col. Prof. Gerald Draper — vojni tožilec na procesu v Nürnbergu in strokovnjak za vprašanja mednarodnih zakonov o vojnih ujetnikih

Grof Leopold Goess — bataljonski poveljnik v 6. kozakem polku Terek

Dr. Gleb Kerensky

Princesa Tatiana Metternich

Mr. Nigel Nicolson — življenjepisec maršala Alexandra in obveščevalni častnik med zadnjo vojno

Podpolk. M.J.F. (»Murphy«) Palmer — poveljnik polka First Royal Irish Fusiliers maja 1945, kateremu so se predali Kozaki

Mrs. Zoe Polanska Palmer — kot otrok je ušla iz Dachaua, pa so jo nato hoteli Angleži izročiti Sovjetom

Herr Sieghard von Pannwitz — sin nasilno vrnjenega in nato umorjenega poveljnika 15. kozškega konjeniškega korpusa

The Earl of Portsmouth

Prof. Bogdan Radica

Polk. Karl Prince zu Salm — poveljnik 2. divizije 15. kozškega konjeniškega korpusa

Grof Aripand Thurn-Valsassina — lastnik gradu pri Pliberku, kjer so bili pomorjeni Hrvati, in

Baron Alexis Wrangel

Seznam darovalcev za Tolstojev obrambni sklad:

Društvo Triglav, Milwaukee — \$500

Družina Coffelt — \$50
Ivan Jakoš — \$50
Miha Mejač — \$50
Franjo Mejač — \$50
Rudi in Rezi Kotar — \$30
Ivan Kunovar — \$30
Jože Muršec — \$25
Lojze Galič — \$20
Janko Limoni — \$20
Charles Horzen — \$5
Marička Kadunc, Waukegan, Ill. — \$100
Ludvik Kolman ml. — \$50
Alena Kolman-Laube — \$50
John Oberstar — \$30
Lojze Gregorič, Chicago — \$50
Frank Virant, Peoria, Ill. — \$25
Stanley Knaus — \$25
Tone Koritnik, Cleveland — \$100
Milan Dular — \$50
Jože Zelenik — \$50
Milan Dolinar — \$50
Vili Zadnikar — \$50
Filip Oreh — \$50
Jože Vrtačnik — \$50
Polde Omahen — \$40
Jože Dovjak (drugič) — \$30
Janez Žnidaršič — \$20
Tone Zidar — \$20
Jože Bizjak, Geneva, Ohio — \$50
Marjan Merala, Kalif. — \$50
Skupno: \$1,770.00

Iskrena hvala vsem darovalcem! Dvakrat dá, kdor hitro dá! Vse tiste, ki se še niste odzvali, naprošamo, da to čimprej storite!

Ivan Palčič

Banatski pravoslavni škof se odločno branil

(Kat. glas, 18.2.1988) - Beograjski list Politika je 13. januarja prinesel dopis Radosavljevića, predsednika Vojvodine. Pritožuje se čez banatskega pravoslavnega škofa Amfilohije Radovića. Očita mu, da je antisocialist in da se trudi, da bi tiste Srbe, ki so premalo narodno zavedni, napravil bolj zavedne.

Škof je poslal v odgovor odprto pismo na razna uredništva List Pravoslavlje prinaša 1. febr. v celoti njegovo pismo. Med drugim pravi:

»Kaj pričakujete od srbskega pravoslavnega škofa? Ali naj Srbe razdvajam in jih prištevam raznim narodnostim, ki jih ni? Ali me ne boste v tem primeru, vi politiki, obtoževali, da posegam na vaše področje? Kar se tiče antisocializma in antikomunizma — menda vendar ne pričakujete, da postane krščanski škof član partije, ki v svojem programu prepoveduje svojim članom vero v Boga. Ali naj sam sebi kopljeni grob v organizaciji, ki ima za cilj odpraviti vsako vero? Če je Cerkev ločena od države, ali ni morda država ločena od pameti, ker stalno vz-

(dalje na str. 5)

Razmišljanje o bodočnosti naroda

(Nadaljevanje s str. 2)

tudi s svetovnimi razmerami, kako postaviti to našo državo na trdna tla.

Tudi ob tem se vrniva na vprašanje: mali narod, kdo nas pozna, kdo od drugih držav po Evropi in po svetu bo naš zagovornik in zaščitnik? Soglasna stvar: Danes moramo iskati zveze in naša naloga v tujini je v tem oziru večja kot naših ljudi doma, ki v tem pogledu vklenjenih rok ne morejo dosti ali nič storiti. ... Nujna je naša prisotnost na vseh pozitivnih forumih svetovne politike. Stik imamo z mednarodno unijo krščanske demokracije. Iskati jih moramo pri drugih internacionalnih organizacijah političnih strank. Opazovalce moramo imeti pri Združenih narodih in biti na tekočem o delovanju te svetovne organizacije. Pri snovanju Združene Evrope, če še tako oddaljenem cilju, moramo biti prisotni. Navezati moramo stike s tujimi politiki in jih informirati o naših težnjah. Pa naše dolžnosti še niso izčrpane.

Z nesebičnim, dasi trdim a vztrajnim delom moremo ne le tako upati na uresničitev ideala za bodočo samostojno slovensko državo in kdajšnjo Zedinjeno Slovenijo. Božja pomoč bodi z nami!»

Tajnik Slovenskega narodnega odbora in glavni tajnik Slovenske demokratske stranke dr. Peter Urbanc se ob koncu svojega sestavka v zborniku ukvarja s problemi kritičnega prehoda iz sedanje komunistične diktature v jugoslovanski federaciji v svobodno, samostojno Slovenijo. Takole argumentira: »Za našo domovino Slovenijo je priprava za to dobo vsaj tako važna kot leta 1918, 1941 in 1945. Administrativno bo nedvomno lažje kot je bil to slučaj do sedaj, ker so formalno obrisi republike bili grajeni v diktaturi. Velika težava najbolj delikatne narave je seveda razporedba vojske. Tu imamo še vedno unitaristično jugoslovansko armado; prevzeti njene dele in iz tega napraviti v slovenski republiki neko neodvisno enoto, bo največji problem časa, šte stopnjevan, ker se tako malo Slovencev danes v republiki poda v ta poklic.«

V nadaljnjem se pisec peča s postopkom prevzema oblasti in se boji zlasti dveh velikih problemov: nevarnost pogroma proti najbolj zasovraženim lokalnim partijcem in proti priseljencem z juga ter s pravilnim prijemom ostrege ekonomskega stanja.

Potem pa nadaljuje: »Takoj prve dni se mora iskati končni takt s sosedi Hrvati bolj kot s Srbi, ki bodo imeli vse druge probleme. Tisti bodo merodajni za kake skupne nastope v svetovni javnosti. Naše manjšine po svetu, še posebej vplivni ljudje, morajo biti kontaktirani takoj, da se bo vedelo za razvoj v njihovih državah, da se dogovore prve konkretne akcije z namenom, da se da novi oblasti neka mednarodna veljava. Na vsak način je važno poizvedeti zadržanje mednarodne javnosti in še posebej naših mejašev Avstrije, Italije in Madžarske. Na podlagi informacij bo mogel slovenski svet uravnavati bodoče delovanje, ki bi mogli biti formalno še v pravno administrativnem okviru Jugoslavije ali pa bi šlo že v obliki Slovenske države... Vsi politični priporniki bodo zagledali svobodo, političnih deliktov nova oblast ne bo poznala več. Notranjo upravo bodo morali čimprej zapustiti si člani partije... delovanje strank po odprto vsem vsakomur. Nobena stranka ne bo imela kakih privilegijev. Žrtve revolucije in mesta njenih likvidacij bodo proglašene kot narodna lastnina; dostop do njih bo prost in nedvomno bo prišlo na teh mestih do kakih spomenikov.

V tem obdobju bo konec slovenske politične emigracije in ob razpisu volitev v prvi svobodni slovenski parlament bo tudi prenehalo delovanje Slovenskega narodnega odbora.«

Tako motri kritični odlomek slovenske bodočnosti dr. Peter Urbanc.

(dalje)

Ameriška Domovina je glasilo svobodomiselnih Slovencev in Slovenk po vsem svetu

Grdina Pogrebni Zavod

17010 Lake Shore Blvd. 531-6300
1053 E. 62. cesta 431-2088

V družinski lasti že 85 let

Kanadska Domovina

Iz XV. zimske olimpiade

CALGARY, Alba. - »Greš v Calgary?« me je presenetil Slavko Bajlec z vprašanjem, ko sem ga klical za STZ Cross Country tekme.

»Kako? Saj ne dobiš prenočišč, niti ne listkov. Vse je že dolgo časa oddano. Smo pač prepoznani.«

»O, prenočišče se dobi in tudi listke. Poznam človeka, ki je pri olimpijskem odboru v Calgaryju!«

Kar zazijal sem, da ima take zveze.

»Resnikov sin Gregor, ki že dalj časa živi v Calgaryju, ima hišo in nas lahko prenoči. On je »official host« za olimpijski hokej in nam dobi listke.«

»O, to pa to.« Za olimpijado meni ni treba dvakrat reči in tako se je zgodilo, da smo že nekaj dni zatem »marširali« po Calgaryju: Slavko Bajlec, Rudi Resnik in moja malenkost, ter seveda tudi Gregor v zelenem jopiču olimpijske uniforme.

Prvo presenečenje je bilo vreme. Calgary je imel že deset dni »chinois« vreme. Stalni veter z jugozahoda, kateri jim je prinesel pravo pomlad. V Canmore, kakih 70 km vzhodno, je bilo +13° C, ponoči pa ni šlo pod 4° C.

Canmore, Nordic Center, leži že čisto v skalnam gorovju. Tu se vrše smuški teki in biatlon. Canmore je tipična gorska vasica z vilami in trgovinami, ob tem času pa je polna smučarjev svetovnega slovesa.

Gledali smo tek na 15 km. Veliki, dolgi fantje so se smelo zaganjali po progi, polni zdravja in energije, da je bilo veselje gledati. Zmagal je Rus Mihael Deviatjarov, sledil mu je Norvežan Paul Michelsoles in nato zopet Rus Vladimir Smirnov. Slovenca Jani Krsinar in Saša Grajf sta bila 39. in 44.

Kakor so vedeli ljudje povedati, so Rusi trenirali slično progo v Kavkazu, kateri ima podobno lego, klimo in gorsko višino kot zahodna okolica Calgaryja. Skandinavci so imeli težave s toplim vremenom, kateri je povzročil počasno progo. Skandinavci so dobro zastopani med gledalci, zlasti Norvežani in Finci.

Že takoj drugi dan tekem so Finci osvojili zlato medaljo v Olympic Parku na zahodnem robu mesta. Matti Nykanen je na 70 m skakalnici obakrat odrinil kar 89,5 m. Tu je bila prilika za Slovence, saj so se po prvem skoku plasirali 3., 4. in 5. Že so napovedovali, da je medalja za Jugoslavijo zagotovljena. Izgleda, da so se naši zmenili, da naj bo drugi skok siguren. Čeha Pavel Ploc in Jiri Malec sta pa drugič še bolj odrinila in si osvojila srebr-

no in bronasto kolajno, naš Tepeš pa je ostal na 4. mestu, Lotrič je zdrknil na 16. in Zupan na 26. mesto.

Po sposobnosti stvarno ni razlike med tekmovalci na prvih 15. ali 20. mestih, a po športnem statusu je pa velikanska. Športniki z olimpijsko medaljo, pa četudi bronasto, gredo za vedno v olimpijsko zgodovino, 4. mesto pa kar hitro v pozabo.

Bolj klavrno so se držali Skandinavci, ko so igrali hokej s Češkoslovaško. Norveško so Čehi natolkli z 1:10 rezultatom. Igra za naslednji dan Finska - Kanada 3:1 jim je ponovno dvignila pogum. Vsepovsod si videl zastave z modrimi križi, bodisi na belem ali rdečem polju.

Številna kanadska publika, ki zavzema skoraj polovico vse mednarodne publike, zbrane te dni v Calgaryju, je bila brez junakov vseh 6 dni od začetka tekem. Bulau v skokih, Harvey v Cross Country in Boucher v hitrostnem drsanju se niso plasirali. Boucher je celo dvakrat grdo telebnil na McMahon stadionu. Sigurni Gaetan Boucher, ki je osvojil v Sarajevu dve zlati medalji, ima poškodovan gleženj, da ne vzdrži cele proge. Ko je drugič padel, se je razjokal. V Cross Country je bil Pierre Harvey šele 17.

Sedmi dan se je domačinka Karen Percy iz bližnjega Banffa tako drzno spustila po Nakiska pobočju gore Mt. Alan, da je proti vsemu pričakovanju osvojila 3. mesto in s tem bronasto medaljo. Bila je tik za Nemko Mariko Kiehl in Brigitt Oertli iz Švice. Lorry Grahame iz Ontaria, ki je bila »favorit« za to disciplino, je bila pa peta. Karen je poznana po Calgaryju kot neroda doma, saj pravijo, če se v hiši ne bo pobila, se na smučišču vsekakor ne bo.

Nič se ne sliši za našo Matejo Svet (poročilo je bilo seveda napisano in odposlano A.D. že pred koncem olimpijske tekme, op. ur.), ki je vsekakor ena najboljših na svetu. Prilika za namestitev Slovencev je še v slalomu, veleslalomu in smučarskih skokih na 90 m. Tepeš, Debeljak v skokih in Križaj v slalomu znajo še presenetiti, če se bodo zagnali z vso silo v borbo, sicer na olimpijadi ni medalje. Jure Franko je to pokazal v Sarajevu.

Skoki na 90 m skakalnici v Olympic Parku so bili že trikrat preklicani zaradi premočnega vetra, kateri v Alberti kar stalno piha.

70.000-glava množica se je že drugič nabrala na pobočju in vznožju odleta skakalnice dne 18. februarja popoldne. Že so napovedovali, da se

tekma v nekaj minutah začne. Tekmovalci so se pojavili na vrhu.

73 tekmovalcev je vpisanih za te polete, med njimi kar 5 Slovencev: Matjaž Debeljak, Rajko Lotrič, Miran Tepeš, Matjaž Zupan in Primož Ulača. Našo skupino vodi Norič, nam je povedal Slavko Bajlec, ki je nekdanji sam skakal na Planici. Kanadčanov je bilo tudi pet, Američanov pa kar sedem.

Nestrpni smo pričakovali začetek. Teško je bilo dobiti listke, na končno smo le tu in bomo videli to najbolj drzno olimpijsko disciplino.

Medtem ko so sodniki mečkali s sestanki, je veter naraščal, da me je že pošteno zeblo v ušesa. Veter je narastel čez kritično mejo 15 km na uro in začetek so zavlačevali. Zakaj ne izvedejo tekem dopoldne, ko je malo vetra, sem si vprašal. Popoldne je vedno veter močnejši, kar je posledica sončne dejavnosti.

Za nestrpno množico so dali 10 skakalcev na 70 m skakalnico, katera je tik velike. Skakalci so pristajali na 65 m in vsekakor potolažili ljudi. Meni, ki sem gledal na Planici skoče čez 150 m, ni odleglo, a kaj hočeš. Planica je veliko večja skakalnica, saj dopušča polete do 200 m, z naravnim odletom in naletom. Kaj je pa najboljše, je to, da je zaščiten z drevjem in hribi vse naokrog, kateri zadržujejo veter.

Že proti koncu treninga je kanadski skakalec priletel v ameriškega fotografa in ga močno poškodoval. Mi, ki smo bili le 30 m proč, smo videli oba na tleh. To je verjetno vplivalo, da so zopet preložili tekme na drugi teden. Nejevolje gledalcev so potolažili, da dobe denar nazaj in to je kar dva milijona dolarjev, v vsaki poslovalnici Royal Bank v Calgaryju. Za nas, ki pač ne bomo vseh 14 dni na olimpijadi, pa je bila zgubljena edinstvena prilika.

Nezgode se kar pojavljajo in motijo sicer lepo organizirane tekme. Tudi v ženskem smuku je bila namreč nezgoda. Ameriška tekmovalka je priletela v železno stojalo. Še najbolj tragičen pa je bil dogodek v bazenu hotela v Calgaryju. Fant iz Toronta, ki naj bi nastopil pri olimpijskih ceremonijah, je utonil sredi številnih otrok, ki so se igrali v vodi.

Skakalcem-akrobatom, ki nastopajo v Ski Aerials in mečejo po trojne salte, se pa ničesar ne pripeti. Videl sem te igre z življenjem pri vajah in prišel do zaključka, da korajžnemu pripada svet.

Calgary je lepo organiziral olimpijske igre. Župan Klein in premier Getty sta radodar-

Ob proslavi 40-letnice SDZ

(Nadaljevanje s str. 3)

Politična enotnost nam je potrebna

Naj se, spoštovani gospod predsednik, dotaknem še vaše ga poziva k enotnosti in enotnim nastopom, ki ste ga izrekli v Gorici. Vaš poziv se bo uresničil, če boste slovenski politiki razveljavili odlok iz leta 1957, s katerim je KPS razpustila »Neodvisno demokratično fronto« na Tržaškem in Goriškem in istočasno naročila slovenskim rojakom, pripadnikom te neodvisne fronte, naj se vključijo v italijanske napredne stranke (!), beri: v Komunistično partijo Italije in Socialistično stranko Italije, ki je bila takrat tesna zaveznica KPI. Na seji, ki je bila, kot rečeno leta 1957 v Ljubljani, pod vodstvom Edvarda Kardelja in na kateri so sprejeli zgoraj omenjeni odlok, je bil navzoč tudi zaveden slovenski rojak iz Gorice, ki je ob tem vzkliknil: »To je smrt za Slovence v Italiji!« in demonstrativno zapustil sejo.

Spoštovani gospod Smole, če bo slovenska politika zbrala pogum in preklicala gornji odlok iz tedanjih, za vse neprijetnih časov, ob tem pa povabila

no segla v zakladnice in skrbno pripravila prevoz po mestu in smučišča. Vse drugače kot pa v Lake Placidu, kjer je zaradi treh mostov, katerih država ni hotela financirati, bila prava prometna gužva.

Saddle Dome, Stampede Corral, McMahon Stadium, Univerza in Olympic Plaza so povezani s tramvajem, smučišča kot Olympic Park na robu mesta, Nakiska, katera je kake pol ure zahodno pod goro Alam, in Canmore Nordic Center, kateri je še pol ure naprej, so povezani z avtobusi. Kdor ima listek za katerokoli olimpijsko disciplino ima prevoz zastoj.

Planjava okrog mesta so brez snega. Na Olympic Parku, kjer se vrše skoki in sankanje (luge), se sneg umetno drži, saj so vdelali hladilne naprave v beton. Nakiska in Canmore sta pa že v Rockies in sneg obstoja tam že zaradi višine.

Ljudje, domačini, so zelo prijazni in vsakemu skušajo pomagati. Celu policaji ne dajejo listkov, temveč sličijo bolj kolegom, kakor »cops« in zelo vljudno dajejo navodila.

Beli cowbojski klobuki, ki jih nosijo v glavnem domačini, so vsepovsod. Indijanci, ki tudi sodelujejo pri ceremonijah, medtem ko »Lubicon Band« protestira, so zelo številni, saj sta Nakiska in Canmore Nordic Center na robu rezervacije Stoney Creek.

Med tujci je kar 25.000 Američanov, enako število kot Evropejcev, med slednjimi največ Nordijcev, Nemcev, Holandcev in Francozov. Topot tekmujejo tudi Kitajci, Tajvan, Virgin Islands, Fidži, Gvatemala, Mexiko, Avstrali-

(dalje na str. 6)

slovenske rojake v Italiji, da zapustijo »napredne« stranke in se vključijo v Slovensko skupnost ali pa ustanovijo novo Slovensko demokratično stranko v Italiji, potem je bil vaš poziv k enotnosti na realnih dejstvih. Vse drugo bi bilo le leporečje. Samo v enotno stranko združeni Slovenci bi lahko tudi »skupno nastopali« in tako tudi upravičeno upali, da pri prihodnjih deželnih volitvah dobijo vsaj dva poslance. V nasprotnem primeru pa se je bati, da ne bomo imeli niti enega in je bil v tem primeru vaš poziv k enotnosti brez vsakršnega temelja.

Če bi uresničili moje želje in Slovence v Italiji pozvali tudi dejansko, s skupno stranko, k enotnosti, verjemite, gospod Smole, da bi vam in vašim sodelavcem primorski Slovenci tega nikoli ne pozabili in bi vas imeli za najmodrejšega politika, kar jih je imela Slovenija po zadnji vojni. Pri čemer je izjema le Stane Kavčič. Tak sloves ste si v matični Sloveniji že pridobili s svojim pokončnim zavzemanjem za pluralistično družbo.

Tudi midva sva se pozdravila in rokovala na omenjeni proslavi v Gorici. Želim, da bi bilo tudi to znamenje novega časa, v katerem bo prostora za ponovni dialog in narodno spravo v splošno dobro in tudi v gospodarsko in politično korist »skupnega slovenskega prostora«.

Ob tem se seveda, gospod predsednik, dobro zavedam, da vi niste edini slovenski politik in da marsikaj ni v vaši moči. Svoj vpliv in besedo pa lahko zastavite tudi pri drugih organih slovenske politike, saj ljudstvo vendar imate za seboj.

To so moja voščila in želje v letu 1988.

Vinko Levstik
Gorica, Italija

BANATSKI ŠKOF

(Nadaljevanje s str. 4)

gaja dvočlone in licemerske državljane, ki ponoči dajejo krstiti in praznujejo slavo, podnevi pa plačujejo partijsko članarino? Še vedno skrivajo v omarah svete podobe in kolače slave in čakajo na upokojitev, da se Bogu zahvalijo. Ob nedeljah gredo v cerkev v bližnje mesto, da so v ponedeljek na delovnem mestu čisti in brezmadežni.«

V nadaljevanju našteva zavraščanje šolskih otrok: Deklica je dobila slabo oceno iz vedenja, ker je bila za Božič v cerkvi. — Na god sv. Save je skupina otrok nastopila na prireditvi. Potem so otroke zasliševali in jim grozili in tako se ne upajo več nastopiti. — Učiteljica je v šoli govorila, da sv. Sava sploh ni živel.

Takih primerov je v raznih krajih Banata brez števila in to se dogaja desetletja in desetletja. Otrokom trgajo križ z verižice na vratu, nikogar pa ne motijo afriški talismani.

Iz XV. zimske olimpiade

(Nadaljevanje s str. 5)

ja, obe Koreji, Portugalska, Španija, Nova Zelandija, Guam in Puerto Rico. Njihova udeležba ne pomeni mnogo, daje pa XV. olimpijskim igram zares svetovni značaj.

Kar do 100.000 ljudi se zbere zvečer na Olympic Plaza, to je glavnem trgu Calgaryja, kjer se delijo olimpijske medalje zmagovalcem, kar pod milim nebom, saj temperatura ne pade pod ničlo. Ko zaigra godba Calgary Stampede, vse vriska in poje ter kriči zmagovalcem v pozdrav. Iz visokih zgradb švigajo rakete, laser

žarometi režejo v noč in velškanski TV tolmači dramatične dogodke na smučiščih.

Tu se vrši borba za ugled sveta, brez orožja in bomb. Olimpijski ogenj, kateri gori po vseh mestih, kjer se vršijo olimpijske igre, plapola in kuje plemenita prijateljstva, ki se porajajo v plemenitih tekmah.

Ta ogenj gori tudi v smislu zdravega truda in napora in plemenitosti duše. Mens sana in corpore sano — zdrav duh v zdravem telesu!

Frank Gormek
Calgary, Alberta

Prof. Samo Pahor obsojen v Trstu

(Po Kat. glasu, 18. 2. 1988)

Slovensko javnost na Primorskem je pred nedavnim razburil dogodek s prof. Samom Pahorjem. Ta je 10. februarja na poštne uradu v Trstu predstavil poštno položnico za avtomobilsko takso, izpolnjeno samo v slovenskem jeziku. Poštni uradnik je položnico zavrnil, češ da zakonski predpisi tega ne dovoljujejo, naj zato položnico izpolni v italijanščini.

Kaj je temu sledilo, ni prav jasno, ker si časopisna poročila niso složna. Dejstvo je, da so prof. Pahorja orožniki aretirali in odvedli v zapor pod obtožbo, da se je upiral javnim organom in oviral javno službo. Sodnik je določil, da mora profesor ostati v zaporu do razsodbe.

Slovenski javnosti se je zdelo postopanje policijskih in sodnih organov nedopustno, češ da je Samo Pahor ravnal po predpisih, ki veljajo za tržaško ozemlje glede uporabe slovenščine v odnosih z oblastmi, po predpisih, ki se jih pa nihče ne drži. Zavoljo tega so stavkali dijaki slovenskih šol in imeli protestne povorke po Trstu. Združene slovenske organizacije so poslale tudi protestne note na razne oblasti v državi in tudi na nekatere osebnosti pri Evropskem parlamentu.

Primer Samo Pahor je mogel nastati predvsem zaradi tega, ker ni točnih zakonskih predpisov o rabi ali ne-rabi slovenščine v javnosti in si zato sedanje predpise vsak po svoje razlaga. Čas bi torej bil, da se zadeva uredi, kot se je uredila na Južnem Tirolskem in v Dolini Aosta.

Dne 16. februarja, pustni torek, je bila na tržaškem sodišču razprava, ki se je končala tako, da je sodnik obsodil prof. S. Pahorja na pet mesecev zopora pogojno in brez vpisa v kazenski list. Sodišče ga je spoznalo za krivega upiranja javnemu funkcionarju ter povzročitelja telesnih poškodb, oprostilo pa ga je obtožbe motenja javne službe.

V podporo prof. Pahoru so stavkali dijaki slovenskih višjih srednjih šol, tako v Trstu kot v Gorici. Številni so bili tisti, ki so prof. Samu Pahorju

poslali solidarnostne brzojavke.

O zadevi je poročalo tudi ljubljansko Delo 13. februarja (najnovejša številka, ki jo imam pri roki, op. ur. AD). Poročilo je napisal 12. feb. novinar Miro Poč. Izvlečki sledijo:

Znani slovenski profesor in javni delavec, predvsem pa vztrajni bорец za uveljavljanje pravic slovenske manjšine v Italiji Samo Pahor je še naprej v osrednjem tržaškem zaporu in po zadnjih vesteh naj bi mu v torek (16. feb., op. ur.) sodili po hitrem postopku. Njegova zahteva, da bi na osrednji tržaški pošti sprejeli položnico, izpisano v slovenščini, oziroma da bi zagotovili prevajalca, ker je direktorju pošte že prej pisno sporočil, kaj bo storil, je torej ostala okvalificirana kot »oviranje javne službe«. Njegovo kljubovanje policistom, ki so ga na silo in zelo grobo odvlekli od okenca, ga vsaj enkrat udarili »z nekim trdim predmetom«, kar priča hematoma na levici, in nato še žalili, kot je izpovedal na večerajšnjem zaslišanju, pa kot »upiranje silam javnega reda«.

Delo citira tudi pojasnilo ravnatelja pošte:

»Položnice, izpisane v slovenščini, nismo zavrnil zaradi političnih, pač pa zaradi tehničnih razlogov. Uradnik pri okencu mora namreč preveriti, ali znesek, ki je napisan s številkami, ustreza znesku, ki je izpisan.« Tako je ravnatelj tržaške poštne uprave pojasnil, zakaj niso hoteli sprejeti Pahorjeve položnice. Za opozorilno pismo profesorja Pahorja pa pravi, da ga ni razumel, ker je bilo napisano v slovenščini, in ga je zato poslal v prevod na prefekturo.

In še o akciji slovenskih študentov v Trstu, zopet po Delu:

Za svojevrstno protestno akcijo pa so se odločili dijaki slovenskih srednjih šol. Danes (12. feb., op. ur.) so v skupinah od pet do deset dijakov obiskali več pošt v Trstu in na okencih ponudili v slovenščini izpisane položnice, s katerimi so nakazovali po tisoč lir v italijanski Sklad za boj proti raku. Razen v Barkovljah, so

jim na vseh poštah zavrnilo položnice ali pa zaprli okenca. Dijaki so se, kot je bilo domneno, vedli kar najbolj vljudno in samo skromno spraševali, zakaj nočejo sprejeti njihovih položnic. Zato tudi ni bilo incidentov. Zanimivo pa je, da so na vseh poštah opazili policiste. Zdaj bodo protest nadaljevali nekoliko drugače. Z zbiralno akcijo naj bi zbrali večjo vsoto denarja in ga poskušali na eni sami položnici, seveda izpisani v slovenščini, nakazati Skladu za boj proti raku. Verjetno pa bodo tudi z lepaki po Trstu opozorili, da pošta zavrača prispevke za Sklad.

Incident v zvezi s prof. Pahorjem in pa reakcija slovenskih srednješolcev in drugih rojakov jasno potrjuje dvoje: prvič, da so tudi Slovenci v Italiji pod italijanskim raznarodovalnim pritiskom — kot so oni na Koroškem — in, drugič, da se temu pritisku upirajo in da je slovenska zavest med primorskimi rajaki tudi še zelo močna in morda tudi kar v vidni rasti.

Spreobrnjenec Jurij Malenkov

Prav na kratko so tiskovne agencije objavile vest, da je umrl Jurij Malenkov, nekdanji ožji Stalinov sodelavec ter predsednik sovjetske vlade; učakal je 86 let. Ko so poročali o njegovi smrti, pa niso nič povedali, kako je bilo zadnja leta z njim.

Malenkov je padel v nemilost, ko je postal generalni tajnik sovjetske partije Nikita Hruščov. Kot nekatere druge Stalinove najožje sodelavce je tudi njega Hruščov odstranil od vseh partijskih funkcij in ga leta 1961 celo izključil iz partije, v katero se je vpisal že leta 1918. Živel je kot upokojenec, daleč od vsega javnega življenja. Kot tak se je znova srečal s Kristusom svojih mladih let; vrnil se je v pravoslavno Cerkev. Obiskoval je svojo župnijsko cerkev in v njej dolge ure molil pred svetimi podobami. Bil je zgled drugim vernikom, tako da so ga izvolili celo za starešino župnijske skupnosti. Imel je cerkven pogreb.

Kako čudna so božja pota: Svetlana Alilujeva, Stalinova hčerka, je našla pot k Bogu in Kristusu v Kremlju; Malenkov pa, ko ga je svet porinil na rob družbe. Res, nad nikomer ne smemo nikoli obupati.

Kat. glas, 18.2.1988

ISKRICA

Ce človek pije malo, je dober kot ovca; če popije malo več, postane hraber kot lev; če prekorači mero, je okruten kot tiger; če mu pa pijača postane strast, je podoben svinji, ki se valja po blatu, nazadnje napravi iz sebe še opico.

Judovska modrost

KOLENDAR

društvenih prireditev

MAREC

5. — Primorski klub priredi vsakoletni Primorski večer, v SND na St. Clair Ave. Igra Tone Klepec orkester.

6. — Društvo Najsvetejšega Imena pri Sv. Vidu priredi vsakoletni zajtrk s klobasicami in omletami (pancakes and sausages) v farni dvorani sv. Vida, od 8.30 zj. do 1. pop.

19. — Klub slov. upokojencev na Waterloo Rd. priredi ob 25-letnici večerjo s plesom v SDD na Waterloo Rd. Igra Fred Kuhar orkester.

20. — Dramatsko društvo Lili-ja poda igro »Prisega ob polnoci« v Slov. domu na Holmes Ave. Pričetek ob 3.30 pop.

26. — Glasbena Matica priredi svoj spomladanski koncert, združen z večerjo in plesom, v Slov. nar. domu na St. Clair Ave.

APRIL

9. — Tabor DSPB Cleveland priredi svoj pomladanski družabni večer v Slov. domu na Holmes Ave. Igrajo Veseli Slovenci.

9. — Društvo Kristusa Kralja št. 226 KSKJ praznuje 60 let obstoja s sv. mašo v cerkvi sv. Vida ob 5. pop., ob 7. uri pa z večerjo in plesom v SND na St. Clair Ave.

10. — St. Clairski upokojenci prirede svoje letno kosilo v spodnji dvorani SND na St. Clair Ave. Serviranje od 1. do 3.30 pop., zabava do 5. pop.

16. — Društvo Cleveland št. 9 ADZ priredi večerjo s plesom ob svoji 75-letnici, v Slov. nar. domu na St. Clair Ave.

17. — Misijonska Znamkarska Akcija (MZA) priredi kosilo v farni dvorani sv. Vida. Serviranje od 11.30 dop. do 1.30 pop.

23. — Slovenski dom na Holmes Ave. priredi pomladansko večerjo in ples. Igra Al Markic orkester.

30. — Slovenska cerkev Sv. Cirila v New Yorku priredi Slovenski festival. Nastopajo plesna skupina Kres, pevski zbor Zvon, orkester Veseli Slovenci ter farni zbor pri Sv. Cirilu.

MAJ

15. — S.K.D. Triglav, Milwaukee, praznuje Materinski dan

21. — Pevski zbor Korotan poda koncert v Slov. nar. domu na St. Clair Ave. Za ples in zabavo igra Alpski sekstet.

29. — Društvo SPB Cleveland priredi Slovenski spominski dan s sv. mašo pri Lurški Materi božji na Chardon Rd. v Euclidu, Ohio.

30. — S.K.D. Triglav, Milwaukee, obhaja Spominski dan v Triglavskem parku

JUNIJ

5. — Otvoritev Slovenske pristave.

18., 19. — Tabor DSPB Cleveland poda spominsko proslavo za vse pobite slov. domobranec in vse žrtve komunistične revolucije, na Orlovem vrhu Slovenske pristave.

26. — S.K.D. Triglav, Milwaukee, priredi piknik v svojem Parku

JULIJ

2., 3. in 4. — Pristavski dnevi, na Slov. pristavi.

10. — Misijonska Znamkarska Akcija ima svoj letni piknik na Slovenski pristavi. Sv. maša ob 12. uri.

15., 16., 17. — Poletni festival pri Sv. Vidu.

24. — Misijonski piknik v Triglavskem parku, Milwaukee.

31. — Slov. šola pri Sv. Vidu priredi piknik na Slovenski pristavi.

AVGUST

14. — S.K.D. Triglav, Milwaukee, priredi piknik v svojem Parku.

28. — Belokranjski klub priredi piknik na Slovenski pristavi. Igra Tony Klepec orkester.

28. — Društvo DSPB Cleveland priredi romanje v Frank, Ohio.

28. — Slovenski dom na Holmes Ave. priredi letno »Povratek domov« prireditev.

SEPTEMBER

18. — Vinska trgatev na Slovenski pristavi.

25. — Oltarno društvo pri Sv. Vidu priredi vsakoletno kosilo v avditoriju pri Sv. Vidu.

25. — S.K.D. Triglav, Milwaukee, priredi Vinsko trgatev v svojem Parku

OKTOBER

15. — Tabor DSPB Cleveland priredi svoj jesenski družabni večer v Slov. domu na Holmes Ave. Igrajo Veseli Slovenci.

23. — Občni zbor Slovenske pristave, na Slov. pristavi.

23. — Slovenian National Art Guild praznuje 15-letnico v SDD na Recher Ave.

29. — Štajerski klub priredi Martinovanje v Slov. nar. domu na St. Clair Ave. Pričetek ob 7h zv. Igrajo Veseli Slovenci.

29. — Slovenski dom na Holmes Ave. priredi večerjo.

NOVEMBER

25. — Slovenski dom na Holmes Ave. priredi Zahvalni dan večerjo. Igra Johnny Vadenal orkester.

DECEMBER

4. — Pevski zbor Glasbena Matica priredi božično večerjo s koncertom in plesom v SND na St. Clair Ave.

4. — S.K.D. Triglav, Milwaukee, priredi Miklavževanje.

Absolutnost koristi in tveganja

(Nadaljevanje s str. 7)

primerjati z dvema tovarnjakoma jedrskega goriva na leto, goro odpadkov — mednje lahko štejejo jalovino, pa tudi krepak delež od 200 tisoč ton žveplovega dioksida, kolikor se ga je po Sloveniji iz termoelektrarn razsulo lani — nerazumno z »aktovko« radioaktivnih odpadkov. Pri tem niti ne kaže vleči vzporednic med skrbno varovanimi jedrskimi odpadki in ostanki premogov, ki so nekateri (na primer iz Plomina) tako radioaktivni, da so jih najresneje obravnavali kot možno surovino za pridobivanje jedrskega goriva. Radioaktivnosti iz tega premoaga seveda ni mogoče pospraviti v »aktovko«.

Tudi primerjava s hidroelektrarnami bi se navsezadnje utegnili prevesti v korist jedrskih elektrarn. Nove in nove hidroelektrarne lahko pomenijo neprecenljivo škodo v obliki izgubljene plodne zemlje, poslabšane kakovosti vode, nepredvidljivega dviga podtalnice, sprememb mikroklimne in krajine, sploh pa so že mnogokrat dokazale, kolikšno nevarnost predstavljajo njihovi jezovi za prebivalstvo pod njimi.

Jedrski strokovnjaki prisegajo, da so jedrske elektrarne ena najmanj tveganih oblik pridobivanja energije (po verjetnostnem računu da je nevarnost celo manjša kot pri izkoriščanju sončne energije), nevarnost čezmerne radiacije in velikih katastrof pa ena najbolj zanemarljivih nevarnosti v tem svetu nasploh. Kdor pomisli, koliko opek bi mu lahko zgrmelo na glavo, medtem ko se mirno sprehaja po ljubljanskih pločnikih, jim morda lahko celo pritrdi.

Toda eno so opeke, drugo pa atomi, ki ubijajo nevidno. Eno so milijoni najzvestejših

prijateljev, od katerih lastnike povprečno ogrize le nekaj psov, drugo pa strupenjače, čeprav spravljeni za najbolj varnim steklom v živalskem vrtu.

Isto pa so tehnološko stari tlačnovodni jedrski reaktorji (217 jih je po svetu in mednje spada tudi Krško), kot vrelovodni (90 jih je), težkovodni (27), lahkovodni (24 jih je, med njimi černobilski), kot plinski (43) in oplodni (11). Naj bo moderator voda, težka voda ali grafit — ali pa naj moderatorja celo ni — vselej gre za jedrsko elektrarno. Za grožnjo še neobvladljive razdrilne sile.

Prav je, da so nekateri zaigrani proti.

Prav je pa tudi, da vsi niso.

Najbolj prav je, da imamo moratorij do leta 2000 in nobene možnosti, sploh finančne, da bi ga prekršili.

(Konec)

MALI OGLASI

Bakery Help Needed

Young woman, who likes to work with people. Flexible hours. Call 481-5670.

(15-18)

Izkušeno varovalko otrok iščem. Na mojem domu. Nekadilka, starejša od 28 let, z lastnim prevozom. Otroka, stara 1 in 3 leta. Polni čas čez dan. Richmond Hts. okolica. Kličite 692-2345 po 8. zv. (16-19)

Experienced Baby-Sitter needed. In my home. Non-smoker. Over 28. Reliable transportation. 2 children, 1 and 3. Full-time days. Richmond Hts. area. Call 692-2345 after 8 p.m. (16-19)

New Listing
6607 Schaefer. East of Addison Rd. 4 bdrms. Formal dining room. Eat-in kitchen. Full basement. \$25,900.

C-21 Joe Dougherty Realty
531-4301 (16-17)

BEAUTY SHOP FOR SALE
Call 481-0775 after 6 p.m. (x)

For Rent
3 rooms, up. N. Collinwood area off Waterloo. Elderly woman preferred. \$125.00. Call 381-7885 or 486-5085. (14-17)

Retired Couple Needed to live in Funeral Home, to answer phones and doors. N.E. Cleveland. Call 531-0447 (16,17)

Hiše barvamo zunaj in znotraj. Tapeciramo. (We wallpaper). Popravljamo in delamo nove kuhinje in kopalnice ter tudi druga zidarska in mizarska dela.

Lastnik TONY KRISTAVNIK
Pokličite 423-4444 (x)

Novi grobovi

(Nadaljevanje s str. 1)

Edward Sirola

V soboto, 27. februarja, je v Euclid General bolnišnici po dolgi bolezni umrl 75 let stari Edward Sirola, mož Charlotte roj. Kriger, in Betty roj. Bistayi (obe že pok.), brat Millie Bretzel, Mary Krall, Josephine Sighner, Anne Tiskur in Elsie Ambrose, zaposlen do svoje upokojitve pri Presto Lite Corp. v Toledu, O. Zadnja leta je živel pri sestri Anne Tiskur. Na mrtvaškem odru bo v Želetovem zavodu na E. 152 St. danes pop. od 2. do 4. in zv. od 7. do 9. Pogreb bo v Toledu, Ohio.

Marko Krmpotić (Krnarić)

Dne 25. februarja je umrl Marko Krmpotić (Krnarić) iz Wickliffa, O., mož Ruze (Zagreb), oče Zdenke Mikulec in dr. Ivana Krnarića, stari oče Ivane, Morane, Patricie, Ane in Nikice, brat Marije Pavlović (Zagreb). Pogreb bo iz Brickmanovega zavoda, 21900 Euclid Ave., danes, v torek, v cerkev sv. Pavla na E. 40 St. dop. ob 10. in od tam na pokopališče Vernih duš.

ONE FAIRLANE DRIVE JOLIET, IL 60434 PHONE 725-5880 A/C 815

ANNUAL STATEMENT — 1987 of the HOLY FAMILY SOCIETY — U.S.A. JOLIET, ILLINOIS

ASSETS

1. BONDS	5,942,690.
2. STOCKS	59,716.
3. REAL ESTATE	985,015.
4. CERTIFICATE LOANS AND LIENS	193,662.
5. CASH AND BANK DEPOSITS	3,003,045.
6. LIFE INSURANCE PREMIUMS AND ANNUITY CONSIDERATIONS DEFERRED AND UNCOLLECTED	311,837.
7. INVESTMENT INCOME DUE AND ACCRUED	254,939.
TOTAL	10,750,909.

LIABILITIES, SPECIAL RESERVES AND UNASSIGNED FUNDS

1. Aggregate reserve for life certificates and contracts	4,684,189.
2. Aggregate reserve for accident & health certificates	452,575.
3. Certificate and contract claims:	
3.1 Life	90,000.
3.2 Accident & Health	425,000.
4. Premiums & annuity consideration received in advance including accident & health premiums	140,384.
5. Commissions to fieldworkers due or accrued:	
Life and annuity	6,477.
Accident & Health	44,725.
Total	51,203.
6. General Expenses due or accrued	60,000.
7. Taxes, licenses & fees due or accrued	23,494.
8. Unearned investment income	4,842.
9. Mandatory securities valuation reserve	140,927.
TOTAL LIABILITIES	6,072,615.
10. Unassigned funds	4,678,293.
TOTAL	10,750,909.

SUMMARY OF OPERATIONS (ACCRUAL BASIS)

1. Premium and annuity considerations	3,904,972.
2. Net investment income	841,075.
TOTAL	4,746,047.
3. Death Benefits	445,956.
4. Matured Endowments	3,586.
5. Disability, accident & health benefits	1,147,110.
6. Surrender benefits	87,161.
7. Increase in aggregate reserve for life and health certificates and contracts	563,176.
8. Commissions on premiums & annuity considerations	663,899.
9. General insurance expenses & fraternal payments	1,531,586.
10. Insurance taxes, licenses and fees	65,721.
11. Increase in loading on and cost of collection in excess of loading on deferred and uncollected premiums	41,905.
TOTAL	4,549,292.
12. Net gain from operations before refunds to members	196,755.
13. Net gain from operations after refunds to members	196,755.

UNASSIGNED FUNDS AND SPECIAL RESERVES ACCOUNT

1. Unassigned funds and special reserves December 31 previous year	4,495,358.
2. Net gain from operations	196,755.
3. Net capital gains	4,074.
4. Change in non-admitted and related items	(-9,428.)
5. Change in mandatory securities valuation reserve	(-8,467.)
6. Net change in unassigned funds and special reserve for the year	182,935.
7. Unassigned funds and special reserves December 31 current year	4,678,293.

FAILURE OF THE ITEMS TO ADD TO THE TOTALS SHOWN IS DUE TO THE DROPPING OF AMOUNTS LESS THAN ONE DOLLAR